

Talepapir - besvarelse af samrådsspørgsmål B og C om Bygningsstyrelsens fordyrede byggerier

*Samråds-
spørgsmål B
stillet til
transport-,
bygnings- og
boligministeren*

Samrådsspørgsmål B

Vil ministeren på baggrund af sagerne om de fordyrede byggerier på Københavns Universitet redegøre for Bygningsstyrelsens rolle herunder om han finder at rollen både som bygherre og bygningsadministrator er hensigtsmæssig?

Indledning

Jeg vil gerne starte med at takke spørgeren for samrådsspørgsmålet, som jeg hermed skal give min særskilte besvarelse på.

Jeg vil starte med at slå fast, at jeg ser med den allerstørste alvor på den opståede fordyrelse af Niels Bohr Bygningen.

Det er naturligvis helt uacceptabelt med en sådan voldsom fordyrelse – der både nominelt og procentuelt er ekstrem og ikke kan sidde overhørig.

Den situation, der er opstået, kalder på handling. Og det er præcis, hvad jeg som minister har gjort i denne sag.

Da den forventede fordyrelse på Niels Bohr Bygningen blev indmeldt til ministeriet, blev det meget hurtigt besluttet at få Ernst & Young til at granske hele projektforslaget.

Og den granskning, der blev afleveret af Ernst & Young indeholder tre elementer:

Den indeholder for det første en kvalitetssikring af størrelsen af den indmeldte fordyrelse.

Den klarlægger for det andet årsagerne til, hvordan det kunne gå så galt.

Og så vurderer granskningen for det tredje, hvorvidt Bygningsstyrelsen som bygherre er rustet til at styre de meget store og komplekse universitetsbyggerier, der i den kommende tid skal udføres.

Svaret på det første og andet spørgsmål er der redegjort for i det aktstykke, som er til behandling her i Finansudvalget.

Men jeg vil gerne her uddybe de forskellige fremadrettede tiltag, jeg har sat i værk for at sikre en hurtig og resolut styrkelse af styringen af byggeprojekterne.

***EY-rapportens
konklusioner***

Granskningen har vist, at der i hele forløbet af byggeprocessen for Niels Bohr Bygningen siden igangsættelsen i 2010 er truffet mange meget uhensigtsmæssige valg.

Dette gælder eksempelvis den valgte udbudsstrategi, de indgåede kontrakter med rådgivere og entreprenører og organiseringen af bygherrefunktionen.

Den løbende risiko- og økonomistyring på projektet har samtidig været utilstrækkelig, og det må konstateres, at Bygningsstyrelsen ikke har reageret i tide på de udfordringer, som projektet har været i.

Ernst & Young beskriver dog også, at Bygningsstyrelsen har iværksat en række initiativer, som fremadrettet vil forbedre styringen af byggeprojekter. Dette gælder blandt andet implementeringen af et koncept for Ny Anlægsbudgettering i samarbejde med departementet.

Men rapporten slår fast, at Bygningsstyrelsen ikke i tilstrækkelig

grad har tilvejebragt det nødvendige styringsgrundlag for de kommende store og komplekse byggeprojekter.

***Bygningsstyrelsens
rolle som både
bygherre og
bygningsskik***

Samrådsspørgsmål B går specifikt på, om jeg finder Bygningsstyrelsens rolle som både bygherre og bygningsskik hensigtsmæssig.

Jeg vil starte med kort at redegøre for formålet med den statslige huslejeordning og dermed Bygningsstyrelsens rolle.

Formålet med den statslige huslejeordning har været at gøre statens lokalforsyning mere markedsorienteret og sikre en større effektivitet i de statslige brugeres lokaleanvendelse via huslejebetaling.

Principperne i huslejeordningen er, at institutionerne anvender en del af deres bevilling til huslejebetaling til Bygningsstyrelsen.

De statslige institutioner kan vælge at bruge Bygningsstyrelsen som udlejer og bygherre, men det er også muligt for institutionerne at indgå aftaler om private lejemål.

Der er således som en del af ordningen en konkurrenceudsættelse af den statslige udlejningsaktivitet.

Bygningsstyrelsens rolle er at være statens centrale bygherre og ejendomsadministrator.

Det betyder, at Bygningsstyrelsen ejer og vedligeholder de statslige bygninger og

samlet administrerer de private lejemål for de forskellige statslige institutioner.

I 2015 valgte den daværende regering at reformere huslejeordningen på universitetsområdet for at imødekomme en væsentlig del af universiteternes kritik af ordningen. Nogle af disse tiltag er iværksat, mens nogle slår igennem fra 2020.

Det har blandt andet været et mål at forbedre huslejeordningens fleksibilitet, og der er aftalt en mere klar rolle- og ansvarsfordeling mellem Bygningsstyrelsen og universiteterne.

Det er ikke mit indtryk, at de problemer, som vi oplever på de store komplicerede byggeprojekter har været forårsaget af Bygningsstyrelsens samtidige rolle som bygningsadministrator.

Som tidligere beskrevet, kan problemerne på de fordyrede universitetsbyggerier relateres til Bygningsstyrelsens varetagelse af bygherrerollen. Det er styrkelsen af denne rolle, der nu sættes ind med.

Dette leder mig til besvarelsen af samrådsspørgsmål C.

**Samråds-
spørgsmål C
stillet til
transport-,
bygnings- og
boligministeren**

Samrådsspørgsmål C

Vil ministeren redegøre for, om der fremtidigt vil blive ændret i principperne for budgetlægning i Bygningsstyrelsen og i den midlertidige placering i Vejdirektoratet?

**Initiativer på
baggrund af
rapporten**

Jeg vil gerne starte med at takke spørgeren for samrådsspørgsmålet, som jeg hermed skal give min særskilte besvarelse på.

Som tidligere nævnt, fastslår Ernst & Youngs rapport, at Bygningsstyrelsen ikke i tilstrækkelig grad har tilvejebragt det nødvendige styringsgrundlag for de kommende store og komplekse byggeprojekter.

Og det har jeg som minister selvfølgelig handlet på og igangsat en række initiativer.

Styringen af Bygningsstyrelsens fire største byggeprojekter flyttes nu til Vejdirektoratet.

Samtidig vil Bygningsstyrelsen midlertidigt udlåne relevante medarbejdere til Vejdirektoratet.

Dette betyder, at ansvaret for projekternes gennemførelse overgår til Vejdirektoratets ledelse.

Tiltagene skal på kort sigt styrke gennemførelsen af projekterne og på længere sigt udvikle kompetencerne hos Bygningsstyrelsens medarbejdere.

***Valget af
overdragede
projekter til
Vejdirektoratet***

Vejdirektoratet overtager fire projekter:

- Niels Bohr Bygningen på
Københavns Universitet
- Syddansk Universitets nye
Sundhedsvidenskabelige Fakultet
- Aalborg Universitets nye
Sundhedsvidenskabelige Fakultet
- og Statens Naturhistoriske Museum
for Københavns Universitet i
Botanisk Have

Det er de fire største og mest komplekse byggeprojekter.

Dette gælder både i forhold til selve byggeriet og især i forhold til projekternes risici, økonomistyring og interessenthåndtering.

Bortset fra Niels Bohr Bygningen er det projekter, som er i opstartsfasen.

*Valget af
Vejdirektoratet
som bygherre*

Og hvorfor nu Vejdirektoratet?

Vejdirektoratet har gennem en årrække udviklet erfaringer, kompetencer og en dokumenteret arbejdsmetode inden for styring af anlægsprojekter.

Vejdirektoratet er jo ikke eksperter i at opføre bygninger.

Men det er en kendsgerning, at de i Vejdirektoratet er gode til præcis det, som Ernst & Young konkluderer, mangler i Bygningsstyrelsen:

Nemlig den løbende risiko- og økonomistyring og styringen af entreprenørerne gennem de store byggeforløb, så projekterne kommer sikkert i mål.

Det er disse erfaringer og kompetencer, der nu skal bringes i anvendelse på de fire store igangværende byggeprojekter sammen med de byggefaglige kompetencer fra medarbejderne i Bygningsstyrelsen.

Gennemførelsen af projekterne på denne måde skal samtidig medvirke til at udvikle kompetencer og processer, der på sigt kan tilbageføres til Bygningsstyrelsen.

Overdragelsen sker pr. 1. januar 2018.

Vejdirektoratet foretager nu en grundig gennemgang af alle aspekter ved de nævnte projekter, herunder status for økonomi og risici.

Dette arbejde sker i tæt samarbejde med Bygningsstyrelsen for at sikre en god overførsel af projekter, viden og medarbejdere.

Samarbejdet mellem Vejdirektoratet og Bygningsstyrelsen vil fortsætte under projekternes udførelse for at sikre en løbende vidensdeling og overførsel af kompetence til Bygningsstyrelsen.

***Kommende tiltag i
Bygningsstyrelsen***

Bygningsstyrelsen vil stadig stå for gennemførelsen af en række mindre komplekse byggerier både for universiteterne og for andre statslige kunder.

Selvom disse byggerier er mindre komplekse, er det nødvendigt at styrke Bygningsstyrelsens projektgennemførelse yderligere.

Der er derfor igangsat et arbejde, hvor Ernst & Young gennemgår alle deres anbefalinger om den fremadrettede projektstyring med Bygningsstyrelsen.

På baggrund af denne gennemgang udarbejdes en handlingsplan med konkrete tiltag, der skal styrke projektstyringen i Bygningsstyrelsen fremadrettet.

Det er endvidere sådan, at Bygningsstyrelsens direktør er fratrådt i forlængelse af Niels Bohr sagen, og der pågår derfor nu en proces med at finde en ny direktør for styrelsen.

*Indretningen af
SEA-ordningen og
mulighed for
selveje*

Jeg håber, at universiteterne vil tage godt imod de nævnte tiltag.

Det er i alle parter interesse, at disse byggerier går så godt som muligt og holder sig inden for budgettet.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det jo ikke er nogen hemmelighed, at særligt ét universitet gerne vil have bygningsselveje.

Det kan der være mange årsager og motiver til.

Men spørgsmålet om selveje eller ej for universiteterne er jo grundlæggende et spørgsmål om vilkår og indretning af uddannelses- og forskningssektoren.

Og det er der altså en anden minister – nemlig uddannelses- og

forskningsministeren, som er ansvarlig for.

Og derfor har jeg ikke bemærkninger til spørgsmålet om selveje, men henviser til min kollega i Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Afrunding

Tak for ordet.